МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра права

ФІНАНСОВЕ ПРАВО / FINANCIAL LAW

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	08 «Право» /	«Law»
Спеціальність	081 «Право» /	«Law»
Освітня програма	«Право» /	«Law»

Вінниця 2026

Розробник: Пипяк Микола, кандидат юридичних наук, доцент

Обговорено та схвалено:
на засіданні кафедри права від 25.08.2026 протокол № 09;
на засіданні методичної комісії факультету економіки, менеджменту і права від 27.08.2026 протокол № 06.

Рецензент: Хом 'яченко Світлана, кандидат юридичних наук, доцент

Редактор: Фатєєва Т.
Комп’ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 04.09.2026 р. Формат 60х84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 0,9.
Обл.-вид. арк. 0,53. Тираж 2. Зам. № 497.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

І. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Мета вивчення освітнього компонента.

Формування у здобувачів системи знань та компетентностей для застосування норм фінансового права у практичній діяльності, ґрунтовного оволодіння сучасною доктриною й тенденціями розвитку фінансового законодавства; засвоєння правових норм, що регулюють компетенцію державних і недержавних органів у сфері фінансів; розвиток практичних навичок аналізу бюджетних, податкових і банківських правовідносин та захисту прав їхніх суб'єктів.

Освітній компонент «Фінансове право» належить до обов'язкових освітніх компонентів.

Завданнями навчального курсу є:

- дослідження джерел фінансового права;
- проаналізувати вплив євроінтеграції на фінансове право;
- визначити роль сучасних викликів на трансформаційні процеси у фінансовому праві;
- здійснити аналіз взаємодії фінансового права з іншими галузями права;
- дослідити новели фінансового права;
- здійснювати порівняльний аналіз фінансово-правового регулювання України, Європейського Союзу та окремих європейських держав;
- проаналізувати проблеми сучасного фінансового права.

Міждисциплінарні зв'язки: методичні рекомендації до самостійної роботи упорядковані відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базуються на вивченні дисциплін «Конституційне право», «Теорія держави та права», «Адміністративне право і процес».

ІІ. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ В КРЕДИТАХ ТА ЙОГО РОЗПОДІЛ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота здобувачів		
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Фінансова діяльність держави. Поняття, предмет, метод, система та джерела фінансового права	11	2	4	5	В, УД, Д	6
Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини	10	2	4	4	В, П, Т, УД	6
Тема 3. Правові основи державного фінансового контролю	10	2	4	4	Т, УД, Д, П	6
Тема 4. Юридична відповідальність за порушення фінансового законодавства	10	2	4	4	В, П, Т, УД	6
Тема 5. Бюджетне право	9	2	4	3	В, УД, Д	6
Тема 6. Бюджетний процес	7	2	2	3	Д, П	3
Тема 7. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини	7	2	2	3	В, Т	3
Тема 8. Правове регулювання державних доходів	7	2	2	3	Д, П	3
Тема 9. Основи податкового права	7	2	2	3	В, П	3
Тема 10. Юридичні засади прямого і непрямого оподаткування	7	2	2	3	Д, Т	3
Тема 11. Правове регулювання митного контролю	7	2	2	3	Д, П	3
Тема 12. Правове регулювання державних видатків, бюджетного фінансування, державного кредиту та державного боргу	7	2	2	3	В, Т	3
Тема 13. Правове регулювання здійснення публічних закупівель	7	2	2	3	Д, П	3

Тема 14. Правові засади діяльності соціального страхування	7	2	2	3	В, П	3
Тема 15. Правові основи функціонування ринку фінансових послуг	7	2	2	3	Д, П	3
Тема 16. Правове регулювання ринку цінних паперів	7	2	2	3	В, Т	3
Тема 17. Правові основи страхування	7	2	2	3	Д, П	3
Тема 18. Правові основи банківської діяльності	7	2	2	3	В, П	3
Тема 19. Правові основи грошово-валютних відносин	7	2	2	3	Д, П	3
Тема 20. Правове регулювання фінансового контролю у сфері протидії корупції	7	2	2	3	В, Т	3
Індивідуальне завдання	25			25	**ІЗ**	**25**
Разом	**180/6**	**40**	**50**	**90**		100
Підсумковий контроль			екзамен			

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

Т – тестування – 1 бал;

В – відповідь на практичних заняттях – 2 бали;

УД – участь у дискусії – 2 бали;

Д – доповідь – 2 бали;

П – презентація – 1 бал;

ІЗ – індивідуальне завдання – 25 балів (участь у наукових заходах: стаття / теза / доповідь / участь у наукових конкурсах – 15 балів, розв’язання індивідуального практичного кейсу – 10 балів).

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

ІІІ. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ КОНКРЕТНИХ ТЕМ

Тема 1. Фінансова діяльність держави. Поняття, предмет, метод, система та джерела фінансового права

Фінанси як система відносин. Співвідношення фінансів і грошових фондів. Централізовані й децентралізовані грошові фонди. Державні фінанси та фінанси територіальних громад. Діяльність держави в галузі управління фінансами. Принципи, форми, методи та стадії фінансової діяльності держави. Поняття та предмет фінансового права. Методи фінансового права. Роль владних приписів у регулюванні фінансово-правових відносин. Система фінансового права. Загальна та Особлива частини. Співвідношення матеріальної та процесуальної фінансово-правових норм. Джерела фінансового права. Юридична сила фінансових нормативно-правових актів. Місце фінансового права в системі права. Систематизація фінансового законодавства України.

Рекомендовані джерела:
Основні: 1, 20, 45–47.
Додаткові: 6.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Предмет та методи фінансового права.
2. Суб’єкти фінансового права.
3. Система та джерела фінансового права України.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Міська рада ухвалила рішення спрямувати кошти спеціального фонду на потреби, не передбачені бюджетним призначенням, посилаючись на нагальність витрат. Визначте правові принципи фінансової діяльності, яких слід дотриматися, та порядок правомірного використання коштів.
2. Міністерство видало наказ про новий обов’язковий платіж для підприємств без прямої законодавчої підстави. Визначте місце цього акта в системі джерел фінансового права та оцініть його юридичну силу.

Питання для самоконтролю

1. Роль владних приписів у регулюванні фінансово-правових відносин.

2. Методи фінансового права.
3. Поняття та предмет фінансового права.
4. Принципи, форми, методи та стадії фінансової діяльності держави.

Тема 2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини

Поняття фінансово-правових норм і їх ознаки. Види фінансово-правових норм. Структура фінансово-правової норми. Фінансові правовідносини, їх зміст та особливості. Види фінансових правовідносин. Об'єкт фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин. Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Рахункова палата України, Міністерство фінансів України, Державна податкова служба України, Державна митна служба України, Державна казначейська служба України, Національний банк України та органи місцевого самоврядування як суб'єкти фінансових правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин. Юридичний факт.

Рекомендовані джерела:
Основні: 1, 7, 18, 45–47.
Додаткові: 4.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Поняття та форми реалізації фінансово-правових норм.
2. Поняття, ознаки, види та стадії правозастосування фінансово-правових норм.
3. Поняття та види правозастосовних актів у сфері фінансового права.

Перелік завдань

Розв'яжіть ситуаційні задачі:

1. Підприємство отримало припис контролюючого органу про сплату фінансової санкції, хоча відповідний нормативний акт набрав чинності вже після вчинення дій. Визначте, які правила дії фінансово-правових норм слід застосувати.
2. Територіальний орган вимагав від установи виконати рекомендаційний лист як обов'язкове рішення. Визначте ознаки правозастосовного акта та способи захисту прав учасників фінансових правовідносин.

Питання для самоконтролю

1. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин.
2. Кабінет Міністрів України як суб'єкт фінансових правовідносин.

3. Національний банк України як суб’єкт фінансових правовідносин.
4. Рахункова палата України як суб’єкт фінансових правовідносин.

Тема 3. Правові основи державного фінансового контролю

Поняття державного фінансового контролю та фінансової дисципліни. Завдання та види державного фінансового контролю. Характеристика методів державного фінансового контролю та вимоги до оформлення його результатів. Система органів державного фінансового контролю. Аудитори та аудиторські фірми як суб’єкти здійснення фінансового контролю та особливості його проведення. Поняття та порядок проведення державного фінансового аудиту. Поняття, форми та порядок проведення інспектуваня. Правові основи державного фінансового контролю за дотриманням законодавства у сфері публічних закупівель.

Рекомендовані джерела:

Основні: 9, 20, 23, 28, 45–47.

Додаткові: 1, 6.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Національний банк України: структура та історія становлення.
2. Завдання Аудиторської палати України.
3. Суб’єкти здійснення фінансового контролю.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Під час ревізії комунального підприємства аудитори вимагали документи, які не стосуються предмета контрольного заходу. З’ясуйте межі повноважень органу державного фінансового контролю та права об’єкта контролю.
2. За підсумками перевірки закупівель аудитори виявили порушення, але не оформили їх у встановленому порядку. Визначте належний спосіб документування результатів та правові наслідки процедурних недоліків.

Питання для самоконтролю

1. Завдання державного фінансового контролю..
2. Види державного фінансового контролю..
3. Порядок здійснення державного фінансового контролю.
4. Результат державного фінансового контролю.

Тема 4. Юридична відповідальність за порушення фінансового законодавства

Відповідальність за порушення фінансового законодавства: підстави відповідальності та види. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Відповідальність за порушення валютного законодавства. Поняття і склад фінансового, бюджетного і податкового правопорушень. Штрафна санкція і пеня. Процедура притягнення правопорушника до фінансово-правової та інших видів юридичної відповідальності, процесуальні гарантії та правовий статус суб'єктів юридичного процесу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 7, 12, 45–47.

Додаткові: 3.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Особливості притягнення правопорушника до фінансово-правової відповідальності.
2. Процесуальні гарантії та правовий статус суб'єктів фінансових правовідносин.
3. Склад фінансового правопорушення.

Перелік завдань

Розв'яжіть ситуаційні задачі:

1. Бюджетна установа використала кошти не за цільовим призначенням; керівник стверджує, що відповідальність не настає через відсутність особистої вигоди. Встановіть можливі підстави й види юридичної відповідальності.
2. Контролюючий орган одночасно нарахував штраф і пеню за порушення податкового обов'язку. Розмежуйте правову природу цих платежів та визначте порядок і гарантії оскарження рішення.

Питання для самоконтролю

1. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства..
2. Порядок притягнення до відповідальності.
3. Підстави відповідальності.
4. Види відповідальності за порушення фінансового законодавства.

Тема 5. Бюджетне право

Поняття, предмет, метод та джерела бюджетного права. Бюджетно-правові норми. Поняття, функції та складові частини бюджету. Характеристика бюджетно-правових відносин. Поняття, принципи та структура бюджетної системи України. Бюджетна класифікація та її призначення. Класифікація доходів, видатків фінансування бюджету та класифікація боргу.

Рекомендовані джерела:
Основні: 2, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Поняття бюджетної системи України.
2. Принципи бюджетної системи України.
3. Структура бюджетної системи України.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Під час складання бюджету громада віднесла всі одержані кошти до загального фонду, включно з надходженнями цільового характеру. З’ясуйте правила бюджетної класифікації та розподілу надходжень між фондами.
2. Бюджетний розпорядник запропонував профінансувати видатки, не передбачені відповідним бюджетним призначенням. Визначте, які принципи бюджетної системи і бюджетні обмеження застосовуються.

Питання для самоконтролю

1. Структура бюджетної системи України.
2. Суб’єкти бюджетно-правових відносин.
3. Об’єкт бюджетно-правових відносин.
4. Зміст бюджетно-правових відносин.

Тема 6. Бюджетний процес

Поняття та зміст бюджетного процесу. Правовий статус та компетенція суб’єктів бюджетного процесу. Порядок складання проекту бюджету. Бюджетні запити. Порядок розгляду та прийняття проекту закону про Державний бюджет України. Порядок виконання закону про Державний бюджет України на відповідний бюджетний рік. Казначейська система виконання Державного бюджету України. Розпорядники бюджетних коштів та їх повноваження. Кошторис та розпис в бюджетному процесі. Порівняльна характеристика

правового регулювання бюджетного планування в Україні, Європейському Союзі та Республіці Польща.

Рекомендовані джерела:
Основні: 2, 29, 30, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Порядок розгляду та прийняття проєкту закону про Державний бюджет України.
2. Внесення змін до Державного бюджету України.
3. Структура Державного бюджету України.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Головний розпорядник подав бюджетний запит після встановленого строку та без належних розрахунків. Визначте порядок його розгляду і повноваження учасників бюджетного процесу.
2. Після прийняття закону про Державний бюджет виникла потреба перерозподілити суттєві бюджетні призначення. З’ясуйте, коли потрібні зміни до закону та які стадії бюджетного процесу мають значення.

Питання для самоконтролю

1. Етапи бюджетного процесу.
2. Суб’єкти бюджетного процесу.
3. Види бюджетних запитів.
4. Виконання Державного бюджету України.

Тема 7. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини

Поняття місцевих бюджетів та бюджетні повноваження органів місцевого самоврядування. Особливості бюджетного процесу на місцевому рівні. Поняття та мета міжбюджетних відносин. Поняття й види видатків на здійснення повноважень. Розмежування видів видатків між бюджетами. Передача видатків між різними бюджетами. Поняття та види міжбюджетних трансфертів. Звітність про виконання бюджетів. Відповідальність за виконання бюджету. Особливості правового регулювання формування доходів місцевого самоврядування в Європейському Союзі та Республіці Польща.

Рекомендовані джерела:
Основні: 2, 35, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Структура міжбюджетних трансфертів.
2. Обсяг міжбюджетних трансфертів.
3. Види видатків між бюджетами.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Громада отримала цільову субвенцію, але використала її для інших місцевих потреб. Визначте правовий режим міжбюджетного трансферту та можливі наслідки порушення.
2. Районна й міська ради не погоджуються, який бюджет фінансує делеговану послугу. Встановіть правила розмежування видатків та передачі видаткових повноважень.

Питання для самоконтролю

1. Суб’єкти міжбюджетних відносин.
2. Види міжбюджетних відносин.
3. Правове регулювання міжбюджетних відносин.
4. Структура міжбюджетних відносин.

Тема 8. Правове регулювання державних доходів

Поняття та система державних доходів. Класифікація державних та місцевих доходів. Неподаткові доходи держави та органів місцевого самоврядування. Загальна характеристика неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом та трансфертів. Порядок управління, обліку та контролю державних доходів.

Рекомендовані джерела:
Основні: 2, 13, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Джерела доходів місцевих бюджетів.

2. Видатки місцевих бюджетів.
3. Джерела доходів Державного бюджету України.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Орган місцевого самоврядування планує зарахувати орендну плату за комунальне майно до доходів державного бюджету. Визначте належний бюджет та вид бюджетного надходження.
2. Бюджетна установа відобразила надходження від продажу майна як податкові доходи. Запропонуйте правильну класифікацію та порядок обліку такого надходження.

Питання для самоконтролю

1. Бюджетні доходи від трансфертів.
2. Види державних доходів.
3. Особливості бюджетних доходів від операцій з капіталом.
4. Неподаткові доходи держави.

Тема 9. Основи податкового права

Поняття, предмет, метод та джерела податкового права України. Поняття системи оподаткування та її елементи. Класифікація податків і зборів. Види платників податків, податкове представництво. Контролюючі органи та органи стягнення. Податкова звітність. Податкова декларація (розрахунок). Оскарження та скасування рішень контролюючих органів. Строки сплати податкового зобов'язання. Податкове повідомлення-рішення. Податкова вимога. Податковий контроль. Облік платників податків. Податкові перевірки: види та порядок проведення; оформлення результатів. Погашення податкового боргу платників податків. Податкова застава. Адміністративний арешт майна. Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків. Списання безнадійного податкового боргу. Строки давності та їх застосування. Застосування міжнародних договорів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 7, 45–47.

Додаткові: 3, 4.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Процедура прийняття рішення про позапланові податкові перевірки.
2. Порядок оскарження рішень контролюючих органів.
3. Види правопорушень у сфері бюджетних витрат.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Податковий орган призначив позапланову перевірку без зазначення передбаченої законом підстави. Оцініть правомірність наказу та визначте процедуру захисту платника.
2. Платник отримав податкове повідомлення-рішення, з яким не погоджується, але пропустив строк адміністративного оскарження. Визначте доступні способи захисту та вплив строків на їх реалізацію.

Питання для самоконтролю

1. Облік платників податків.
2. Податковий контроль.
3. Податкова вимога.
4. Податкове повідомлення-рішення.

Тема 10. Юридичні засади прямого і непрямого оподаткування

Платники податку на прибуток підприємств. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад. Склад витрат та порядок їх визнання. Ставки податку. Порядок обчислення податку. Звільнення від оподаткування. Особливості оподаткування окремих суб’єктів та видів діяльності. Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів. Особи, відповідальні за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) податку до бюджету. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна. Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна. Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність. Порядок

подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації). Платники податку на додану вартість. Порядок реєстрації платників податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів та послуг. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг. Особливості визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг в окремих випадках. Розміри ставок податку. Податковий кредит. Податкова накладна. Звітні (податкові) періоди. Платники акцизного податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України. Порядок і строки сплати податку.

Рекомендовані джерела:

Основні: 7, 45–47.

Додаткові: 4.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи.
2. Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об’єктів рухомого майна.
3. Особливості оподаткування спадщини.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Фізична особа продала протягом року кілька транспортних засобів та помилково застосувала однаковий режим оподаткування. Визначте, які обставини слід встановити для розрахунку податкових зобов’язань.
2. Спадкоємець отримав квартиру від родича, який проживав за кордоном. З’ясуйте обставини, що впливають на оподаткування спадщини, порядок декларування та документи-підстави.

Питання для самоконтролю

1. Дата виникнення податкових зобов'язань.
2. Підакцизні товари та ставки податку.
3. Об'єкти оподаткування. База оподаткування.
4. Платники акцизного податку.

Тема 11. Правове регулювання митного контролю

Поняття, предмет та метод митного права, його система та джерела. Структура та організація діяльності органів митних органів. Загальні правила застосування митних режимів. Форми митного контролю. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю. Правове регулювання переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення. Відповідальність за порушення митних правил.

Рекомендовані джерела:

Основні: 6, 45–47.

Додаткові: 5.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Правове регулювання переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення.
2. Відповідальність за порушення митних правил.
3. Види митних платежів.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Підприємець ввіз товари для продажу та заявив митну вартість без підтверджувальних документів. Визначте повноваження митного органу під час контролю й можливі способи оскарження його рішення.
2. Під час митного огляду було встановлено невідповідність фактичної кількості товарів декларації. З’ясуйте, чи є підстави для відповідальності та які процесуальні гарантії має декларант.

Питання для самоконтролю

1. Порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг.
2. Дата виникнення податкових зобов'язань.
3. Місце постачання товарів та послуг.
4. Визначення об'єкта оподаткування.

Тема 12. Правове регулювання державних видатків, бюджетного фінансування, державного кредиту та державного боргу

Поняття витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування. Поняття та принципи бюджетного фінансування. Основні принципи, методи та джерела фінансування галузей господарства. Поняття та

сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об’єкти фінансування. Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи, порядок розробки та застосування. Програмно-цільовий метод бюджетного фінансування. Інститут державних і місцевих запозичень. Управління державним і місцевим боргом.

Рекомендовані джерела:
Основні: 2, 35, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Порядок здійснення державних і місцевих запозичень.
2. Програмно-цільовий метод бюджетного фінансування.
3. Благодійність як джерело доходів бюджету.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Бюджетна установа планує витратити кошти понад затверджені кошторисні призначення, розраховуючи на майбутні надходження. З’ясуйте правові межі бюджетного фінансування.
2. Міська рада розглядає місцеве запозичення для фінансування інфраструктурного проєкту. Визначте умови здійснення такого запозичення, повноваження органів та правові ризики для місцевого боргу.

Питання для самоконтролю

1. Поняття кошторисно-бюджетного фінансування.
2. Сутність кошторисно-бюджетного фінансування.
3. Принципи кошторисно-бюджетного фінансування.
4. Об’єкти кошторисно-бюджетного фінансування.

Тема 13. Правове регулювання здійснення публічних закупівель

Загальні засади публічних закупівель. Державне регулювання та контроль у сфері публічних закупівель. Правовий статус суб’єктів публічних закупівель. Процедура проведення публічних закупівель. Порядок оскарження дій та рішень під час публічних закупівель. Державний контроль у сфері публічних закупівель. Європейські стандарти здійснення публічних закупівель та особливості їх правового регулювання в Республіці Польща.

Рекомендовані джерела:
Основні: 22, 27, 38, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Правовий статус електронної системи Prozorro.
2. Перевірка державних закупівель.
3. Види публічних закупівель.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Замовник поділив єдину закупівлю на декілька менших договорів, щоб не застосовувати передбачену процедуру. Визначте можливі порушення та органи контролю.
2. Учасник закупівлі вважає, що тендерна документація безпідставно обмежує конкуренцію. Вкажіть належний порядок оскарження й способи правового захисту.

Питання для самоконтролю

1. Способи здійснення контролю за державними закупівлями.
2. Оскарження публічної закупівлі у судовому порядку.
3. Трансформація правового регулювання здійснення публічних закупівель.
4. Вплив євроінтеграції на публічні закупівлі.

Тема 14. Правові засади діяльності соціального страхування

Поняття, принципи та форми соціального страхування. Правові засади загальнообов’язкового державного пенсійного страхування. Правовий статус, структура та завдання Пенсійного Фонду України. Правове регулювання загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Правова характеристика загальнообов’язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності. Правові аспекти запровадження загальнообов’язкового державного соціального медичного страхування

Рекомендовані джерела:
Основні: 3, 16, 45–47.
Додаткові: 2.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Джерела наповнення Пенсійного фонду України.
2. Заходи щодо скорочення дефіциту Пенсійного фонду України.
3. Особливості загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Перелік завдань

Розв'яжіть ситуаційні задачі:

1. Працівникові відмовили у страховій виплаті у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю через відсутність частини даних у реєстрі. Визначте порядок підтвердження права на виплату та захисту цього права.
2. У роботодавця виникла заборгованість зі сплати єдиного внеску; працівник хвилюється за страховий стаж. Розмежуйте обов'язки роботодавця та права застрахованої особи.

Питання для самоконтролю

1. Соціальне страхування у країнах-членах Європейського Союзу.
2. Загальна характеристика недержавного соціального страхування.
3. Трансформація правового регулювання соціального страхування.
4. Види соціального страхування.

Тема 15. Правові основи функціонування ринку фінансових послуг

Правове регулювання ринку фінансових послуг. Правові основи недержавного пенсійного забезпечення. Правова характеристика ломбардної діяльності. Правові засади лізингових, факторингових послуг та послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах. Правова характеристика договору про участь у фонді фінансування будівництва. Юридична характеристика послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах.

Рекомендовані джерела:

Основні: 25, 45–47.

Додаткові: 8.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Процедура продажу конфіскованих активів.
2. Джерела наповнення Пенсійного фонду України.
3. Правові засади адміністрування податків.

Перелік завдань

Розв'яжіть ситуаційні задачі:

1. Фінансова компанія рекламує факторингові послуги, але її дані відсутні у відповідному реєстрі. Встановіть вимоги до здійснення діяльності та компетенцію регулятора.
2. Споживач уклав договір фінансового лізингу, але отримав неповну інформацію про додаткові платежі. Визначте права споживача й доступні механізми захисту.

Питання для самоконтролю

1. Структура ринку фінансових послуг.
2. Правове регулювання ринку фінансових послуг.
3. Види фінансових послуг.
4. Фінансові послуги у Європейському Союзі.

Тема 16. Правове регулювання ринку цінних паперів

Поняття, мета та форми державного регулювання ринку цінних паперів в Україні. Поняття та види цінних паперів. Поняття та види професійної діяльності на ринку цінних паперів. Правові засади емісії та обігу цінних паперів. Державне регулювання ринку цінних паперів. Правовий статус Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Юридичні засади діяльності Національного депозитарію. Правові основи діяльноті фондової біржі.

Рекомендовані джерела:

Основні: 24, 45–47.
Додаткові: 8.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Правові засади емісії та обігу цінних паперів.
2. Наслідки емісії цінних паперів.
3. Процедура деномінації.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Акціонерне товариство розмістило цінні папери без належного розкриття інформації. З’ясуйте обов’язки емітента та правові наслідки порушення правил емісії.
2. Професійний учасник ринків капіталу здійснює операції, не маючи необхідного дозволу. Визначте повноваження регулятора та засоби захисту прав інвесторів.

Питання для самоконтролю

1. Суб’єкти ринку цінних паперів.
2. Ринок цінних паперів у Європейському Союзі.
3. Вплив євроінтеграції на правове регулювання ринку цінних паперів.
4. Трансформація правового регулювання ринку цінних паперів.

Тема 17. Правові основи страхування

Поняття, методи, джерела страхового права. Організація нагляду та контролю за страховою діяльністю в Україні. Правова характеристика видів страхування. Правовий статус суб'єктів страхового права. Особливості ліцензування страхової діяльності. Поняття та істотні умови договору страхування.

Рекомендовані джерела:

Основні: 25, 45–47.

Додаткові: 8.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Суб’єкти договору страхування.
2. Підстави настання страхового випадку.
3. Види страхування.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Страховик відмовив у виплаті, посилаючись на виключення, яке не було чітко зазначене у договорі. Визначте порядок тлумачення умов договору і захисту страхувальника.
2. Компанія пропонує страхові послуги без належного права на здійснення відповідного виду діяльності. З’ясуйте вимоги до страховика та заходи нагляду.

Питання для самоконтролю

1. Особливості державного страхування.
2. Види недержавного страхування.
3. Суб’єкти стархового права.
4. Структура договору страхування.

Тема 18. Правові основи банківської діяльності

Поняття та структура банківської системи України. Національний банк України, його правовий статус, функції. Структура Національного банку

України, керівні органи. Характеристика заходів, які застосовуються Національним банком України до порушників фінансової дисципліни. Порядок створення, реорганізації і ліквідації комерційних банків. Поняття та правова природа банківського рахунку та банківського вкладу. Форми і види кредитів: банківській, комерційний, споживчий, лізинговий, факторинговий, ломбардний, бланковий. Юридична природа кредитного договору. Правові засоби забезпечення погашення банківських кредитів. Моніторинг кредитних ризиків. Міжбанківські розрахунки. Правове регулювання договірного списання та примусового списання (стягнення) і арешту коштів на банківських рахунках. Відповідальність банків та їх клієнтів за порушення фінансової дисципліни. Правове регулювання банківського нагляду в Європейському Союзі та Республіці Польща. Порівняльна характеристика систем банківського нагляду України та ЄС.

Рекомендовані джерела:
Основні: 10, 18, 21, 45–47.
Додаткові: 8.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Правові засоби забезпечення погашення банківських кредитів.
2. Засади міжбанківських розрахунків.
3. Правове регулювання договірного й примусового списання (стягнення) та арешту коштів на банківських рахунках.

Перелік завдань

Розв’яжіть ситуаційні задачі:

1. Банк без пояснення заблокував видаткові операції клієнта, посилаючись на внутрішні правила. Розмежуйте можливі законні підстави обмеження операцій і права клієнта.
2. Позичальник оскаржує односторонню зміну істотних умов кредитного договору банком. Визначте правові вимоги до зміни умов і засоби захисту позичальника.

Питання для самоконтролю

1. Форми і види кредитів: банківській, комерційний, споживчий, лізинговий, факторинговий, ломбардний, бланковий.
2. Поняття та правова природа банківського рахунку та банківського вкладу.
3. Порядок створення, реорганізації і ліквідації комерційних банків.
4. Банківська діяльність у Європейському Союзі.

Тема 19. Правові основи грошово-валютних відносин

Правові основи грошового обігу в Україні. Правила ведення безготівкових розрахунків. Форми платіжних документів, які підтверджують безготівкові розрахунки. Порядок ведення касових операцій в Україні. Поняття валюти та валютних цінностей. Поняття валютної операції. Правовий режим валютних операцій. Ліцензування валютних операцій комерційних банків. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України. Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою. Операції з продажу валюти на Міжбанківській валютній біржі. Валютний контроль та органи, що його здійснюють. Поняття та ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому та внутрішньому фінансовому моніторингу. Система фінансового моніторингу.

Рекомендовані джерела:
Основні: 12, 14, 21, 45–47.
Додаткові: 1, 3.
Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу.
2. Відповідальність за правопорушення у сфері легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.
3. Валютний контроль та органи, що його здійснюють.

Перелік завдань

Розв'яжіть ситуаційні задачі:

1. Підприємство оплатило зовнішньоекономічний контракт і зіткнулося з валютним наглядом банку. Визначте, які документи можуть вимагатися та якими є межі відповідних повноважень.
2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу виявив підозрілу операцію, але не виконав установлених процедур перевірки. Визначте його обов'язки та можливі правові наслідки.

Питання для самоконтролю

1. Операції з продажу валюти на Міжбанківській валютній біржі.
2. Правила здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти готівкою.
3. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України.
4. Ліцензування валютних операцій комерційних банків.

Тема 20. Правове регулювання фінансового контролю у сфері протидії корупції

Понятійний апарат та нормативна база у сфері протидії корупції. Правовий статус органів, що здійснюють протидії корупції. Правові засади декларування доходів у сфері протидії корупції. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням. Фінансовий контроль у сфері протидії корупції. Запобігання корупції у діяльності юридичних осіб.

Рекомендовані джерела:

Основні: 15, 45–47.

Додаткові: 6.

Інтернет-ресурси: 1–5.

Питання до самостійного вивчення

1. Система та правовий статус органів у сфері протидії корупції.
2. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.
3. Юридичні механізми запобігання корупційним правопорушенням у сфері публічних фінансів.

Перелік завдань

Розв'яжіть ситуаційні задачі:

1. Посадовець не відобразив у декларації майновий інтерес у підприємстві, пов'язаному з бюджетними закупівлями. Визначте вимоги фінансового контролю та порядок перевірки.
2. Керівник державного підприємства бере участь у рішенні щодо фінансування компанії близької особи. Проаналізуйте ризик конфлікту інтересів і заходи запобігання корупції.

Питання для самоконтролю

1. Трансформація правового регулювання фінансового контролю у сфері протидії корупції.
2. Суб'єкти фінансового контролю у сфері протидії корупції.
3. Види та порядок подачі декларацій.
4. Відповідальність за корупційні діяння у країнах-членах Європейського Союзу.

IV. ПЕРЕЛІК ФОРМ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНКА ЇХ У БАЛАХ (КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ)

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з освітнього компонента «Фінансове право» здійснюється на основі поточного і підсумкового контролю знань.

Поточна навчальна робота включає аудиторну (практичні заняття) та самостійну.

На практичних заняттях та під час поточної роботи за темами здобувач може отримати сумарно до 75 балів; за індивідуальне завдання – до 25 балів. Загалом передбачено 25 практичних занять (50 годин).

Оцінювання за темами здійснюється відповідно до тематичного плану: за одне практичне заняття – до 3 балів (залежно від передбачених форм контролю).

Самостійна робота здобувачів оцінюється:

опрацювання теоретичних джерел з тем, підготовка до практичного заняття;

усі відповіді здобувача вищої освіти; повнота і правильність виконання практичних завдань;

участь в обговоренні результатів виконання практичного заняття; формування висновків, їх повнота та обґрунтованість.

Індивідуальне завдання оцінюється максимально у 25 балів: участь у наукових заходах (стаття / теза / доповідь / участь у наукових конкурсах) — 15 балів, розв’язання індивідуального практичного кейсу — 10 балів.

У процесі вивчення освітнього компонента «Фінансове право» застосовуються такі форми поточного контролю та оцінювання:

В – відповідь на практичних заняттях – 2 бали;

УД – участь у дискусії – 2 бали;

Д – доповідь – 2 бали;

П – презентація – 1 бал;

Т – тестування – 1 бал;

ІЗ – індивідуальне завдання – 25 балів (участь у наукових заходах: стаття / теза / доповідь / участь у наукових конкурсах – 15 балів, розв’язання індивідуального практичного кейсу – 10 балів);

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

Результати самостійної роботи здаються здобувачами вищої освіти поетапно протягом семестру відповідно до вивченого матеріалу згідно тематичного плану.

Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2024, протокол №12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім’я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

V. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

2. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.

3. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон Української РСР від 07.12.1984 № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10.

5. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14.

6. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17.

7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

8. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.

9. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19.

10. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14.

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14.

12. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19.

13. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 № 183-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19.

14. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20.

15. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18.

16. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17.

17. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18.

18. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14.

19. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12.

20. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12.

21. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20.

22. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19.

23. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 № 576-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19.

24. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 № 185-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16.

25. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20.

26. Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту: постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011-п.

27. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-п.

28. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 № 43. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-п.

29. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п.

30. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-п.

31. Про затвердження Порядку зменшення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів: постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 № 255. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255-2011-п.

32. Про затвердження Порядку зупинення операцій з бюджетними коштами: постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.2011 № 21. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/21-2011-п.

33. Про затвердження Порядку координації одночасного проведення планових перевірок (ревізій) контролюючими органами та органами державного фінансового контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 805. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/805-2013-п.

34. Про затвердження Порядку опечатування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами кас, касових приміщень, складів та архівів: постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1028. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1028-2006-п.

35. Про затвердження Порядку планування заходів державного фінансового контролю органами державного фінансового контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2001 № 955. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2001-п.

36. Про затвердження Порядку повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання: постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 № 1163. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2010-п.

37. Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів: постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 698. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-2007-п.

38. Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами: постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2006 № 550. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-п.

39. Про затвердження Порядку проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 № 631. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-п.

40. Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів: постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 № 1673. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1673-2006-п.

41. Про утворення Державної аудиторської служби України: постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 868. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-2015-п.

42. Про утворення міжрегіональних територіальних органів Державної аудиторської служби: постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 266. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2016-п.

43. Про затвердження Порядку призупинення бюджетних асигнувань: наказ Міністерства фінансів України від 15.05.2002 № 319. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0467-02.

44. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту: наказ Міністерства фінансів України від 06.04.2026 № 188. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0656-26.

45. Фінансове право: підручник / за ред. Т. Є. Кагановської, М. П. Кучерявенка. Харків: Право, 2022. 432 с.

46. Фінансове право: навч. посіб. / О. С. Юнін, К. Р. Резворович, М. П. Юніна та ін. Дніпро: ДДУВС, 2023. 180 с. URL: https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/13251.

47. Фінансове право: підручник / О. О. Дмитрик, К. В. Єфремова, А. М. Котенко та ін.; за ред. О. О. Дмитрик. Харків: Право, 2024. 704 с.

Додаткові:

1. Безверхий К., Поддубна Н. Е-аудит в Україні: нормативно-правове регулювання. Scientia fructuosa. 2023. Т. 147, № 1. С. 119–130. DOI: https://doi.org/10.31617/1.2023(147)09.

2. Білошкурська З. П., Курило В. І., Мушенок В. В., Пасека М. О. Фінансове право України: навч. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 556 с. URL: https://lib.udau.edu.ua/items/6c91e183-1515-4c60-a40c-dcd90c0d793d.

3. Гай О., Кононенко Л., Черновол О. Податковий аудит в умовах цифровізації: сучасний стан, проблеми, перспективи. Економіка та суспільство. 2023. № 54. DOI: https://doi.org/10.32782/2023-54-16.

4. Єсімов С. С. Особливості та зміст податкових правовідносин в умовах цифровізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. Вип. 81, т. 2. С. 127–134. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.81.2.20.

5. Пипяк М. І., Кокарча Ю. А. Реформування митного законодавства України в умовах євроінтеграції. Нове українське право. 2022. Спецвипуск, т. 2. С. 104–109. DOI: https://doi.org/10.51989/NUL.2022.6.2.16.

6. Пипяк М. І., Костюк Н. П., Слободиська О. А., Хом’яченко С. І. Трансформація правового регулювання державного фінансового контролю у

контексті євроінтеграції. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 9(37). С. 474–483. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-474-483.

7. Фінансове право: посіб. для підгот. до іспиту / О. О. Дмитрик, М. І. Дамірчиєв та ін.; за ред. Н. А. Маринів. Харків: Право, 2025. 234 с.

8. Фінансові послуги: підручник / О. О. Дмитрик, Є. О. Алісов, Н. М. Ковалко та ін.; за ред. О. О. Дмитрик. Харків: Право, 2023. 408 с.

9. Чудак О. М. Напрями розвитку правового регулювання цифровізації адміністрування податків та зборів з огляду на стратегічні цілі реформування податкової системи. Академічні візії. 2024. Вип. 38. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1698.

Інтернет-ресурси:

1. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
2. www.library.vn.ua Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Отамановського.
3. www. rada.gov.ua. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
4. www.president.gov.ua Офіційний веб-сайт Президента України.
5. www. sun.vtei.com..ua. система управління навчання MOODLE.